

't Zal je maar gebeuren
Stof

Jarenlange blootstelling aan stof, werd vloerenlegger Wim Heijnen fataal. Onlangs kreeg hij een schadevergoeding.

38 jaar heeft hij als vloerenlegger in de bouw gewerkt. Het liefst zou hij morgen weer aan het werk gaan. Maar Wim Heijnen (61) is ziek. Ziek van zijn werk. Jarenlange blootstelling aan stof heeft zijn longblaasjes kapot gemaakt.

Je voelt je uitgerangeerd zonder werk, zegt Heijnen. “Alsof je er niet meer bij hoort. Ik maak niet veel meer mee sinds ik thuis zit. Vroeger had ik een verhaal als ik thuis kwam. Mensen kijken me achterdochtig aan als ik mijn auto op de invalideparkeerplaats zet. Zij zien niet dat ik na een stukje lopen compleet buiten adem ben. Aan de buitenkant zie ik er gezond uit.” Op zijn zeventiende leerde Wim Heijnen het vak van vloerenlegger. 125 gulden per week verdiende hij in het begin; geen vetpot. Eigenlijk wilde hij vrachtwagenchauffeur worden. Maar dat zag zijn aanstaande vrouw niet zitten. Het werd de bouw. Tot hij in april 2008 noodgedwongen acuut moest stoppen, deed hij zijn werk met veel plezier. “Er is geen dag geweest dat ik niet fluitend naar mijn werk ging. Nooit ziek, geen last van knieën of rug. Ik was gezond, dacht ik.”

Overal stof

Tegenwoordig wordt zand en cement in een speciale vrachtwagen op de bouwplaats computergestuurd gemengd. De specie wordt via een slang de woning in gespoten. Wim Heijnen heeft nog lang handmatig vloeren gelegd. Slepen met zakken van 40 of 50 en later 25 kilo. Vervolgens strooide hij het cement met een schep over de vloer. Dan stond hij in één grote stofwolk. Toen het cement later in een mengmachine werd bereid, schudde Heijnen het cement uit zakken bij het zand in de machine. “Ik hing erboven. Overal was stof.”

Op het laatst droeg hij wel eens een stofkapje. Maar het ontbrak op de werkplek aan ventilatie en deugdelijke afzuigsystemen. Veiligheidscertificaten, zoals VCA, werden blindelings ondertekend, zonder dat een cursus was gevolgd. Kortom: er was geen enkele veiligheidsmaatregel om de vloerenlegger te beschermen. Niemand wist hoe gevaarlijk het inademen van kwartsstof is, zegt Heijnen vergoelijkend. “Van stofkapjes kreeg ik het benauwd. Later bleek dat ik toen al longproblemen had.” Zijn echtgenote Wil: “Als hij thuis kwam, wilde hij eerst een dutje doen. Moe. Hij was vaker verkouden, kwam niet van een longontsteking af. Ik dacht aanvankelijk: ‘Je wordt ouder papa’.”

Onderzoeken bij de longarts in 2008 maakten meteen duidelijk dat Wim Heijnen stoflongen heeft. Zijn longweefsel is ernstig aangetast. De longcapaciteit zal steeds verder afnemen. “Dat was een klap. De longarts zag meteen dat het een beroepsziekte is, veroorzaakt door alle stof waarin ik jarenlang heb gewerkt. Van de ene op de andere dag moest ik stoppen. En zat ik achter de geraniums. Pas sinds kort lukt het me dat een beetje te accepteren.”

Vreselijke gevolgen

Omdat het woord beroepsziekte was gevallen, meldde Heijnen zich bij Bureau Beroepsziekten FNV. Dat stelde het voorlaatste bedrijf waar Heijnen gewerkt heeft aansprakelijk. “Het regelen van de schade heeft een tijd geduurd”, zegt letselschaderegelaar Rinus van der Brug van BBZ. “Aanvankelijk probeerde de verzekeraar de beroepsziekte op eventueel bijklussen te schuiven. Alsof je van een klusje in het weekeinde stoflongen krijgt. Klinkklare onzin. Wim Heijnen is echt niet de enige die zich met stoflongen bij ons heeft

gemeld. Het gaat om werknemers die zich nooit bewust zijn geweest van de risico's. Ze zijn niet voorgelicht en van bescherming of preventie was geen sprake. Met alle vreselijke gevolgen van dien.”

Tijdens de aansprakelijkheidsstelling probeerde de verzekeraar het faillissement van het bedrijf vervolgens te gebruiken om te verklaren dat Wim Heijnen anders ook werkloos was geworden. Nog zo'n drogreden, reageert Van der Brug. Verzekeraars halen vaak alles uit de kast om de zaak te rekken en het schadebedrag te drukken, weet hij. “Ook al heb je de erkenning van aansprakelijkheid; het blijft een minnelijk traject van onderhandelen. Omdat ziekte vaak met financiële problemen gepaard gaat, is het belangrijk een zo goed mogelijke letselschadeuitkering te regelen. En niet oneindig door te onderhandelen. Of naar de rechter te stappen zonder te weten wat dat oplevert. Mensen moeten hun leven weer kunnen oppakken. Vooruit kunnen kijken.”

Interen

Uiteindelijk is de aansprakelijkheid erkend en is in februari een schadevergoeding ter compensatie van inkomensderving en immateriële schade uitgekeerd. “Daar zijn we blij mee”, zegt echtgenote Wil Heijnen. “Na een jaar ziekte werd Wim, op verzoek van het bedrijf, vervroegd volledig afgekeurd. En zaten we opeens op een veel lager inkomen. Vooral het verlies van het vakantiegeld, dat in de bouw relatief hoog is, hakte er in. Hoewel ik ook drie ochtenden werk, hebben we flink moeten interen de afgelopen jaren”.

Wim Heijnen begint langzaam te wennen aan het gegeven dat hij nooit meer kan werken. Heel langzaam. Op de bouwplaats in de buurt gaat hij regelmatig even kijken. “Ik ken veel mensen in de bouw. Mijn interesse als vakman zal ik nooit kwijtraken.” Hobby's heeft hij eigenlijk niet. Behalve dan de caravan in Zeeuws Vlaanderen waar ze met mooi weer zijn. Om zijn conditie op peil te houden, loopt hij elke dag een stukje met zijn vrouw. “Wil: “Dan moet ik opletten dat ik niet doorstap. Vlug iets doen, is er niet meer bij. Er mag geen haast zijn.”

Twee keer per week neemt Heijnen deel aan een revalidatieprogramma met lotgenoten. Dat is belangrijk, gezellig én goed voor mijn sociale contacten. Maar het is ook confronterend dat je in de loop der jaren mensen achteruit ziet gaan. “Het liefst zou ik morgen nieuwe longen kopen.”

[Www.bbzfmv.nl](http://www.bbzfmv.nl)